

Latinrefraktorn

2010-02-08

Observatoriet har sedan 1976 övertagit ett unikt teleskop. Den sk Latin-refraktorn är ett 12 cm teleskop från slutet av 1800-talet. Den har utmärkt optik och är lämplig för bl a planetobservationer. Den är placerad i det minsta observationshuset, det sk Müllerhuset. Historien om hur teleskopet kom till observatoriet berättas nedan av Harry Lindholm, som i flera omgångar stött observatoriet och bl a donerat böcker.

STENBERGS TELESKOP

Den här monterade kikaren erhöll Malmö Latinskola år 1891. Den 4 februari detta år avled lektorn i matematik och fysik, fil dr Isak Ludvig Stenberg 56 år gammal. Han hade varit elev vid skolan och efter att i Lund ha promoverats till filosofie doktor som primus, blev han redan som 25-åring utnämnd till lektor i matematik och naturvetenskap, ett lekorat som 1875 ändrades till att omfatta ämnena matematik och fysik. Han var den förste lektorn i dessa ämnen.

De senare åren av sin levnad ägnade han en del av sin fritid åt astronomiska studier. För dessa inrättade han i sitt hem, Stora Nygatan 52, ett litet observatorium. Huset som han bodde i är rivet och på tomten står nu ett högt hus. Efter gamla bilder att döma har han haft ganska fri utsikt, speciellt söderut.

Lektor Stenberg förblev ogift. Då man efter hans död öppnade hans testamente, fann man att han till Malmö latinskola förutom 10 000 Riksdaler (mer än 300 000 kr i dagens penningvärde) donerat mer än tusen volymer av sitt bibliotek och hans egna mineralogiska, geologiska och fysikaliska samlingar, bland annat fem astronomiska tuber. Den största av dessa (längd 150 cm, diameter ca 12 cm) med ledkikare (längd ca 35 cm, diameter ca 5 cm) och fem stycken okular är den här uppmonterade. Under åren 1936-1964 var den utlånad till Högre tekniska läroverket i Malmö. Därefter användes den på Malmö latinskola av föreningen MARS tills den 7 mars 1974 utlånades till Astronomiska Sällskapet Tycho Brahe för användning vid Tycho Brahe-observatoriet i Oxie.

Malmö 1976-04-19

Harry Lindholm